

Ανθρώπινη συνύπαρξη: Θεόν αναπνέομεν, Θεόν περιβαλλώμεθα

/ [Πεμπτούσια](http://www.pemptousia.gr)· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://www.pemptousia.gr/?p=90189>]

Η σχέση με το Θεό είναι σχέση συνύπαρξης και όχι απομακρυσμένη ή ξένη. Στην ορθοδοξία «ο άσαρκος σαρκούται, ο Λόγος παχύνεται,, ο αόρατος οράται, ο αναφής ψηλαφάται, ο άχρονος άρχεται» κατά τη ρήση του Γρηγορίου του Θεολόγου και αυτή η πίστη είναι ξένη προς το «Θεός ανθρώπω ου μίγνυται» του Πλάτωνα. Να πως περιγράφει αυτή την προσφορά του Χριστού προς εμάς και την εσχατολογική της φύση ο μακαριστός Επίσκοπος και συγγραφέας Anthony Bloom:

«Ήδη όμως ο Θεός βρίσκεται ανάμεσα μας και έχουμε οπτική του προορισμού που έχει ο άνθρωπος και τι μπορεί να γίνει εφόσον έχει επικοινωνία με τον Θεό. Πρόκειται για την προσφορά του προς εμάς. Ο Θεός προσφέρει την αγάπη του, ο Θεός προσφέρει τον ίδιο του τον εαυτό – όχι μόνο μέσω των Τιμίων Δώρων στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας – αλλά με όλους τους δυνατούς τρόπους. Είναι έτοιμος να εισέλθει στη ζωή μας, να γεμίσει τις καρδιές μας, να “ενθρονιστεί” στο νου μας, να οδηγήσει τη θέληση μας ώστε να ταυτίζεται με τη δική του θέληση, αλλά για να γίνει αυτό, για να του επιτρέψουμε εμείς να το πράξει, πρέπει να του παραδώσουμε τους εαυτούς μας, πρέπει να ανταποκριθούμε στην αγάπη με αγάπη, στην πίστη που έχει αυτός σε εμάς με πίστη, δηλαδή πρέπει να έχουμε εμπιστοσύνη σε Αυτόν και εντιμότητα απέναντι Του. Και σιγά – σιγά, κάθε ένας από εμάς και όλοι μαζί με σύμπνοια θα γίνουμε το πανίσχυρο Βασίλειο του Θεού που έρχεται, η αρχή του πληρώματος του χρόνου και η αρχή της ένδοξης και τελικής νίκης

Χριστιανοί προστατεύουν Μουσουλμάνους κατά τη διάρκεια της προσευχής τους, Πλατεία Ταχρίρ, Αίγυπτος, 2 Φεβρουαρίου 2011. Πηγή: www.share-international.org

Κάθε προσπάθεια για κατανόηση του Θεού ως λογική πρόσληψη και του άλλου ως κόλαση κατά τον Sartre, απέχει από την κατά χάριν θέωση και από τη θέα του άλλου ως ο Θεός, ως ο εαυτός εν συνόλω και αγαπητική κοινωνία. Ο άλλος δεν είναι η κόλαση. Είναι ο παράδεισος. Ακόμη και τα ανθρώπινα πάθη και οι ανθρώπινες αδυναμίες είναι ευεργετικές. Αποδυναμώνονται με το χρόνο. Όταν ο άνθρωπος βιώνει δύσκολες καταστάσεις, βλέπει πως πίσω από τις ανόητες συμπεριφορές και μικρότητες κρύβεται ο Θεός. Τα πάθη, οι κακίες, τα μίσση είναι ο δρόμος που κάνει τον άνθρωπο απαθή. Έτσι απομακρύνεται από κάθε εστία που εμποδίζει την ψυχή του να γευτεί Θεό, να ζήσει Θεό και να μυρίσει Θεό. Τα πάντα είναι ματαιότητα και έτσι σταδιακά στρέφεται στην ενασχόληση πιο ουσιαστικών πραγμάτων.

Το να θέλω να κατανοήσω τον άλλον ως «εγώ» είναι σαν να επιδιώκω να φέρω τον Θεό στη δική μου φύση και να Τον εξηγήσω ανθρωπίνως. Στην πρώτη περίπτωση αρνούμαι τον άλλον αφού δεν τον δέχομαι όπως είναι, τον διώκω και διώχνω παράλληλα και τον εαυτό μου που πάσχει. Στη δεύτερη περίπτωση σκέφτομαι κι ενεργώ αρειανικά, αφού ταυτίζω το «γεννάσθαι» με το «γίγνεσθαι» και το

«γεννάν» με το «ποιείν». Στην πρώτη πάλι περίπτωση αυτή η τάση αφαίμαξης της συνύπαρξης οφείλεται στην εμμονή της αδιάφορης εναρμόνισης με την αγάπη του άλλου, αλλά και με την πτωτική του συμπεριφορά. Στη δεύτερη περίπτωση αυτή η τάση να συμμετάσχω αγωνιωδώς στη Θεογνωσία, γίνεται μανιακή εμβάθυνση στην ερμηνευτική προσέγγιση κατά τα ανθρώπινα φιλοσοφικά σχήματα (στην αριστοτελική φιλοσοφία περί κατηγοριών όσον αφορά την αρειανική αντιμετώπιση), ενώ στην πρώτη η τάση να ερμηνεύσω τον άλλον ως τον εαυτό μου, γίνεται εισχώρηση εμού του ιδίου στον άλλον και όχι εισχώρηση του άλλου σ' εμένα.

Η αυτονόμηση της συνύπαρξης, η λήθη της αγαπητικής κοινωνίας, η στέρηση του εαυτού από τον άλλον, η ερμηνεία του Θεού ως κτίσμα και η κατ' επέκταση διάβρωση της ανθρωπολογίας και της θεολογίας, η αυθεντία ως αυτοσκοπός, η ζωή μου μακριά από την αγιοπνευματική εμπειρία, είναι σκάνδαλα και οδηγούν στην θεώρηση του Θεού ως Χριστού δίχως τη θεία φύση, στην παραμορφωμένη ανθρωπολογία και φυσικά στην αποξενωμένη σωτηριολογία. Η εκκλησία είναι Σώμα Χριστού. Αίμα Χριστού. Τάφος και Ανάσταση. Δόξα κι ευλογία. Σώμα Χριστού και οι πιστοί «μέλη εκ μέλους». Δεν είναι οργανωσιακό σωματείο, ούτε φιλανθρωπικό ίδρυμα. Απέχει από την ανθρώπινη αντίληψη. Η σωτηρία έχει γεύση θυμιάματος. Κίνηση προσευχητική. Αγωνία ευχετική. Ζωή μυστικής φανέρωσης κι αγάπης.

Καλαίσθητοι οι λόγοι του γέροντος Ιωσήφ του Ησυχαστού ως αίσθηση ομορφιάς: «*Αφού είναι διαρκώς παρών ο Θεός, διατί ανησυχείς; Εν αυτώ ζώμεν, κινούμεθα. Εις την αγκάλην του βασταζόμεθα. Θεόν αναπνέομεν· Θεόν περιβαλλόμεθα· Θεόν ψηλαφώμεν· Θεόν εσθίομεν εν Μυστηρίω. Όπου στρέψης, όπου ιδής, παντού Θεός· εν ουρανοίς, επί γης, εις τας αβύσσους, εις τα ξύλα, μέσα στις πέτρες, εις τον νουν σου, εις την καρδίαν σου*».